

Sygn. akt VI U 668/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2016 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: G. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 29 stycznia 2015 r., znak: (...)

w sprawie: G. S.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej G. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 stycznia 2018 r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonej G. S. od dnia 1.012015 roku dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisu art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 roku nr 153, poz. 1227)

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS ubezpieczona została uznana za zdolną do pracy zarobkowej.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona, która wniosła o przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, iż aktualny stan jej zdrowia nie pozwala na podjęcie pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczona G. S. (- wykonujący ostatnio pracę kasjerki, posiadająca wyuczony zawód technika ekonomisty) do dnia 31.12.2014 roku była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W dniu 4.12.2014 roku złożyła w pozwanym organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do renty na dalszy okres. Pozwany organ rentowy poddał ją badaniu przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 7.01.2015 r. uznał, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do dnia 31.01.2018 r. Komisja lekarska ZUS w wydanym w dniu 26.01.2015 r. orzeczeniu nie uznała ubezpieczonej za osobę niezdolną do wykonywania zatrudnienia.

-okoliczności bezsporne

W celu zweryfikowania orzeczeń wydanych przez lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS, Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych z zakresu następujących specjalności: psychologa, psychiatry, endokrynologa i specjalisty medycyny pracy.

Biegli w wydanej opinii w dniu 9.10.2015 roku rozpoznali u ubezpieczonej następujące schorzenia: przewlekłe zaburzenia depresyjno-lękowe, niedoczynność tarczycy i cukrzycę t.2.

Na podstawie przeprowadzonych badań sędowo-lekarskich oraz po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną znajdującą się w aktach sprawy biegli stwierdzili, że badana utraciła w znacznym stopniu zdolność do wykonywania zatrudnienia zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji i jest nadal częściowo niezdolna do pracy, okresowo (do 31.01.2018 roku).

U ubezpieczonej, zdaniem biegłych, występują zaburzenia wymienione w rozpoznaniu. Przebieg zaburzeń u ubezpieczonej, zdaniem biegłych, ma charakter przewlekły, w czasie ulegało natomiast zmianie nasilenie poszczególnych objawów. Główną przyczyną niezdolności do pracy są występujące u badanej zaburzenia depresyjno-lękowe. Biorąc pod uwagę obraz kliniczny zaburzeń u badanej - nasilenie i częstość objawów, dotychczasowy przebieg choroby, obecny stan zdrowia - biegli stwierdzili, że pomimo systematycznego leczenia nie osiągnięto stabilnej poprawy funkcjonowania.

Biegli zgodzili się z opinią Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 7.01.2015r., która uznał, że badana jest częściowo niezdolna do pracy — okresowo (do 01.2018r.).

Biegli oceniając stopień niezdolności do pracy uwzględnili (1) biologiczne uszkodzenie struktury i funkcji organizmu (2) dotychczasowy przebieg procesów chorobowych (3) ich wpływ na stan czynnościowy organizmu i sprawność psychofizyczną (4) wiek badanej (5) zdolność do readaptacji zawodowej.

Biegli wskazali, że u ubezpieczonej występują zmiany nastroju, zaburzenia napędu, lęk i niepokój, zaburzenia koncentracji uwagi, spadek motywacji, wycofanie, utratę zainteresowań. Powodują one trudności w organizowaniu codziennego toku zajęć, w zakresie współpracy, motywacji oraz wykonywaniu i wydajności pracy. Zaburzenia depresyjne mogą stanowić przyczynę ograniczeń w zakresie zatrudnienia związanego z wysokimi wymaganiami dotyczącymi tempa pracy, ciągłej dyspozycyjności, bieżącej, systematycznej oceny. Możliwość przekwalifikowania zawodowego (nabywania nowych umiejętności) — z uwagi na stan psychiczny, w ocenie biegłych, jest znacznie ograniczona. Badana wymaga dalszego leczenia w celu zapewnienia efektywnej długotrwałej poprawy.

Biegli podkreślili, że ubezpieczona ma znacznie obniżoną zdolność do podjęcia pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji do 31.01.2018r. i w tym czasie powinny być podejmowane działania wspierające aktywność zawodową.

dowód; opinia biegłych k. 17-18 akt sądowych

Po zapoznaniu się z wydaną przez biegłych opinią, pozwany zgłosił do niej zastrzeżenia, w których wskazał, iż biegli w swojej opinii nie odnieśli się do wywiadu zawodowego-ubezpieczona od 8 lat pracuje jako kasjerka w pełnym wymiarze czasu pracy, czym udowadnia swoja niezdolność do pracy. Organ rentowy wniósł o wydanie opinii uzupełniającej lub o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z przesłuchania ubezpieczonej na okoliczność charakteru czynności wykonywanych przez nią w trakcie aktualnego zatrudnienia. Ubezpieczona pracowała przez ponad 20 lat jako referent do spraw administracyjnych w różnych zakładach pracy. Po przejściu na rentę w 1991 r. szukała pracy, ale nie była w stanie jej podjąć z uwagi na stwierdzone u niej schorzenie psychiczne. Od 8 lat ubezpieczona pracuje jako kasjerka w Galerii (...) w B.. Podjęła tam pracę, żeby zdobyć źródła utrzymania i nie mieć poczucia wykluczenia społecznego, kierując się też zaleceniami leczącego lekarza psychiatry. Ubezpieczona pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy ale w specyficznych warunkach, w małym zespole ludzkim w którym panuje spokojna atmosfera. Ponadto ubezpieczona ma w tej pracy dużo wolnego czasu i może odpocząć. W (...) ubezpieczona jedynie wpisuje ilość osób odwiedzających, nie sprzedaje biletów, bo co do zasady wstęp jest bezpłatny a jedynie sprzedaje katalogi z wystaw, kartki, plakaty. Ubezpieczona wpłaca też do banku minimalne utargi bowiem za cały miesiąc w lutym utarg wyniósł 303,25 zł a w marcu 196,25 zł.

dowód: zeznania ubezpieczonej –zapis A/V k.50

Oceniając zebrany materiał dowodowy Sąd Okręgowy dał wiarę spontanicznym zeznaniom ubezpieczonej, opisującej w szczery sposób swoją obecną pracę i samopoczucie bowiem jej zeznania znajdowały potwierdzenie we wnioskach opinii biegłych oraz orzeczeniu Lekarza Orzecznika.

Sąd uwzględnił w tej sytuacji wydaną przez biegłych opinię i uznał ją za wyczerpującą, poddającą wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonej w odniesieniu do jej możliwości zawodowych.

Opinia biegłych została szczegółowo uzasadniona, a ponadto wnioski w niej zawarte nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli są bowiem doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonego. Opinię wydali po zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczoną oraz po przeprowadzeniu stosowanego badania ubezpieczonej. Stanowisko swoje fachowo, logicznie i wyczerpująco uzasadnili, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Stanowisko biegłych jest zbieżne w całości z orzeczeniem Lekarza Orzecznika, który uznał, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do dnia 31.01.2018 r.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest prawo ubezpieczonej do renty z tytułu niezdolności do pracy. Spór stron w tej kwestii należy więc rozstrzygać w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych / t.j. Dz. U. z 2009 roku nr 153 poz. 1227/, a ściślej rzecz ujmując m.in. o treść art. 57 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w okresie składkowym lub nieskładkowym albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Podstawą przyznania renty jest ustalenie, że osoba dochodząca tego świadczenia jest niezdolna do pracy, a więc jest częściowo lub całkowicie niezdolna do wykonywania zatrudnienia, a po przesądzeniu tej przesłanki, czy posiada ona wymagany okres zatrudnienia i czy niezdolność do pracy powstała w odpowiednim okresie.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności po przekwalifikowaniu. Częściowo niezdolną do pracy jest zgodnie z ust. 3 cytowanego przepisu osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy

zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Oceniając stopień niezdolności do pracy należy, w myśl art. 13 wymienionej ustawy, uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, możliwość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Dokonując analizy stanu zdrowia ubezpieczonej przez pryzmat wszystkich wymienionych wyżej przesłanek, Sąd doszedł do przekonania, że występujące u ubezpieczonej schorzenia stanowią podstawę orzeczenia o niezdolności do pracy na okres wskazany w opinii biegłych. Wskazać też należy, że opinia biegłych zbieżna jest w całości w treścią orzeczenia wydanego w niniejszej sprawie przez lekarza orzecznika ZUS.

W przypadku ubezpieczonej fakt wykonywania przez nią pracy kasjerki w Galerii (...) ma wymiar terapeutyczny, pozwała bowiem na eliminację poczucia wykluczenia społecznego i zapewnia kontakt z ludźmi. Warunki tej pracy - specyficzne - z uwagi na spokój, małą ilość pracowników i brak stresu związanego z odpowiedzialnością jaka związana byłaby z pracą typowego referenta do spraw administracyjnych, pozwalają na wykonywanie takiego zatrudnienia osobie posiadającej częściową niezdolność do pracy, która uzupełniać też musi swój budżet domowy wobec niewielkiej kwoty świadczenia rentowego. Fakt pracy ubezpieczonej nie oznacza więc, że ubezpieczona jest zdolna do pracy w wyuczonym zawodzie, jak twierdzi organ rentowy. Uwzględnienie wniosku organu rentowego o uzupełnienie opinii, w tej sytuacji, prowadziłyby do niezasadnego przedłużenia postępowania dowodowego.

Jak z powyższego wynika ubezpieczona spełnia przesłanki uzasadniające przyznanie prawa do renty wymienione w art. 57 cytowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem biegli lekarze sądowi w wyniku przeprowadzonego badania orzekli, iż ubezpieczona jest nadal częściowo niezdolna do pracy do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w wyroku.

Z uwagi na fakt, że w celu ustalenia faktycznego charakteru czynności wykonywanych przez ubezpieczoną w trakcie pobierania renty, Sąd musiał przeprowadzić stosowne postępowanie i przesłuchać ubezpieczoną, Sąd Okręgowy na podstawie art. 118 ust 1a ustawy emerytalnej orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

SSO Ewa Milczarek